

JNR.: 1523/2003 ARK: 500 UTVALG: HOVEDUTVALG FOR NÆRING OG TEKNIKK	INIT.: VH	SAKNR:52/2003	FILNAVN: s; hovedutv; NT5203 MØTESTED: HERREDSHUSET MØTEDATO: 25.11.03
---	-----------	---------------	--

Saksbehandler: Vigdis Hilmo

HØRING – NOU 2003:14 Bedre kommunal og regional planlegging etter plan- og bygningsloven

Vedlegg: Utkast til ny plan- og bygningslov (plandelen)

SAKSOPPLYSNINGER

Bakgrunn

Skiptvet kommune har mottatt planlovutvalgets forslag til ny lovtekst for plan- og bygningslovens plandel. Forslaget er ute på høring frem til 1. desember 2003. Forslaget bygger på planlovutvalgets utredning NOU 2001:7 (325 s.) og NOU 2003:14 (375 s.).

Nye betegnelser på planer

Kommuneplanens tekstdel har fått navnet "kommuneplanens samfunnsdel". Arealbruksformålet LNF (landbruk-, natur- og friluftsområde) erstattes av LRNF, der R står for reindrift. Reguleringsplan og bebyggelsesplan erstattes med plantypene "områdeplan" og "detaljplan". Områdeplan tilsvarer reguleringsplan og detaljplan tilsvarer bebyggelsesplan.

Endringer av betydning for kommunal planlegging

Organisering av planarbeidet

Lovforslaget åpner for at kommunen selv bestemmer hvordan planarbeidet organiseres og hvilke utvalg som opprettes. Krav om planutvalg er fjernet.

Krav om oppdatert offentlig kartgrunnlag og plandatabase

Kommunene skal sørge for å ha et oppdatert kartverk og planbase med opplysninger om gjeldene planer. Departementet kan gi nærmere regler til bestemmelsen.

Fylkesdelplan for arealbruk

Det kan utarbeides fylkesdelplan for arealbruk med tilsvarende rettsvirkninger som kommuneplanens arealdel.

Interkommunalt plansamarbeid

Loven åpner for kommuner kan utarbeide planer på tvers av kommunegrenser. Departementet kan pålegge kommuner å inngå slik plansamarbeid eller treffe vedtak om at planarbeidet skal føres videre som fylkesplanlegging. Planarbeidet ledes av et styre med representanter fra hver kommune.

Kommunal planstrategi

Kommunestyret skal senest ett år etter konstituering utarbeide en kommunal planstrategi. Drøfting av kommunens strategiske valg knyttet viktig utviklingsområder og planbehov for valgperioden anbefales tatt opp. Forslag til planstrategi skal gjøres offentlig minst 30 dager før kommunestyrets behandling.

Kommuneplanens samfunnsdel og langsiktig arealstrategi

I planlovutvalgets første utredning ble det pekt på at kommuneplanens samfunnsdel ikke fungerer etter intensjonene i lovverket. Planutvalget mente det ble viktig å se på hvordan samfunnsdelen kunne utvikles til et mer hensiktsmessig og betydningsfullt planredskap. Planlovutvalget foreslår nå at kravene til samfunnsdelen utvides. utfordringer, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon, for sektorene og for utvalgte målgrupper skal behandles i samfunnsdelen. Videre anbefales det at planen gir en beskrivelse og vurdering av alternative strategier. Samfunnsdelen skal også omfatte strategier for langsiktige utviklingsretninger med hensyn til arealbruk.

Kommuneplanens handlingsdel

Økonomiplanen etter kommuneloven kan utgjøre handlingsdelen.

Planprogram

Det stilles krav om planprogram ved utarbeidelse av kommuneplan og områdeplan med vesentlige virkninger for miljø, naturressurser eller samfunn. Planprogrammet skal klargjøre hvilke problemstillinger planarbeidet skal ta opp, hvordan planprosessen skal legges opp og fremdriften i arbeidet.

Utbyggingsavtale

Et eget kapittel i loven slås fast at kommunen kan stille vilkår om at tiltakshaver besørger eller helt eller delvis finansierer ulike typer fellestiltak ved utbygging. Utbyggingsavtale anses som enkeltvedtak i henhold til forvaltningsloven.

Nye muligheter for regulering av arealbruk

1. Det kan gis bestemmelser om plassering, omfang, størrelse og utforming m.v. av nye bygninger og anlegg knyttet til landbruket i LNF-områdene. Gjeldende lov gir kommunen begrenset mulighet til å styre plassering og utforming av slik bebyggelse. Lovforslaget åpner også for at det kan gis bestemmelser om bruk og vern av arealer i LNF-områdene og om praktisering av annet lovverk der kommunen har myndighet.
2. Lengre binding av deler av kommuneplanens arealdel kan vedtas av Kongen. Formålet med bestemmelsen er å gi bedre sikring av hensyn som har et langsiktig perspektiv. I dag kan alle deler av en tidligere vedtatt arealdel endres ved neste rullering, normalt hvert 4. år.
3. Mulighetene for å regulere ulike typer virksomheter og hvordan virksomheter utøves er nå klarlagt og utvidet i forhold til gjeldende lov. Den nye planloven spesifiserer hvilke aktiviteter som kan reguleres i medhold av planvedtak.

VURDERINGER

Skiptvet er en forholdsvis liten kommune og mulighetene for kommunen til å bestå som selvstendig kommune er høyt prioritert. Små kommuner som Skiptvet er avhengig av et fleksibelt lovverket når det gjelder krav til utarbeiding og utforming av ulike typer planer.

Organisering av planarbeidet

Frihet for kommunen til selv å velge hvordan planarbeidet organiseres er positivt med tanke på mulighetene for effektivisering og forenkling.

Krav om oppdatert offentlig kartgrunnlag og plandatabase

Oppdatert kartgrunnlag og plandatabase er viktig for å sikre kvalitet og effektivitet i planarbeid og saksbehandling. Bruk av digitale kart og annen informasjonsteknologi vil normalt sett være nødvendig for å kunne oppfylle denne type krav. I dag kreves spesialisert kompetanse for å bruke slike hjelpemidler. Dette er en utfordring for små kommuner. Det må imidlertid forventes at datakompetansen generelt vil øke, samtidig må programvaren forventes å bli mer brukervennlig. Ved kjøp av tjenester eller interkommunalt samarbeid kan selv små kommuner oppfylle grunnleggende krav til kartgrunnlag og tilgang til planinformasjon.

Fylkesdelplan for arealbruk/ Interkommunalt plansamarbeid

Enkelte problemstillinger bør løses for større områder under ett, på tvers av kommune- og fylkesgrenser. Interkommunalt plansamarbeid gir kommunene mulighet til å styre utarbeidningen av regionale planer. Kommunene får da større mulighet for å påvirke resultatet enn ved fylkesplanlegging. Sett fra kommunens synspunkt er dette en bedre måte å løse regionale utfordringer på enn ved bindende fylkesplanlegging. Regionale myndigheter har i dag anledning til å påvirke innholdet i kommunale arealplaner gjennom medvirkning og bruk av innsigelse. Fastsetting av arealbruk med juridisk bindende virkning på fylkesnivå bør kun være mulig der kommunene gir samtykke til en slik plan, og i tilfeller der interkommunalt plansamarbeid er prøvd ut uten resultat.

Kommunal planstrategi

I dag blir planstatus og utfordringer med hensyn til planarbeid sjelden vurdert samlet. Arbeid med en kommunal planstrategi kan bidra til å oppdatere nye politikere om gjeldende planstatus, samtidig som planarbeidet i større grad kan målrettes.

Kommuneplanens samfunnsdel og langsiktig arealstrategi

Langsiktig planlegging i kommunen preges for en stor del av sentrale pålegg og reformer. Dette gjør langsiktig planlegging i kommunene vanskelig og handlingsrommet lite. Motivasjonen for å legge ned store ressurser i kommuneplanens samfunnsdel, kalt tekstdelen her i Skiptvet, er derfor liten. Erfaringene med kommuneplanens samfunnsdel, er at planen får liten betydning for de mest betydningsfulle endringene i lokalsamfunnet. Lovteksten bør være fleksibel når det gjelder utformingen kommuneplanens samfunnsdel. Det bør være mulig å utforme planen som et enkelt dokument med overordnede prinsipper for kommunens virksomhet.

I og med at kommuneplanens arealdel kan endres ved revisjon hvert 4. år, kan en risikere at overordnede målsettinger for arealbruken endres fra valgperiode til valgperiode. Ved siste rullering av kommuneplanens arealdel for Skiptvet ble langsiktige utviklingsretninger for kommunesenteret drøftet. Det kan være positivt med hensyn til senere planlegging at denne type vurderinger vedtas som del av et plandokument.

Kommuneplanens handlingsdel

Det vurderes som positivt at handlingsdelen og økonomiplanen kan slås sammen til en plan. Dette er i tråd med den praksis vi allerede har i Skiptvet.

Planprogram

En plan for planarbeidet kan være fornuftig og ble praktisert ved siste rullering av kommuneplanens arealdel. Krav om offentlig ettersyn av planprogrammet fører til lengre saksbehandlingstid. Behov for offentlig ettersyn av planprogram bør kunne vurderes av kommunen i hver enkelt plansak.

Utbyggingsavtale

Det vurderes som positivt at adgang til å inngå utbyggingsavtale lovfestes.

Bruk av begreper

Det stilles spørsmål ved behovet for skifte av begrepene reguleringsplan og bebyggelsesplan med områdeplan og detaljplan. Når rettsvirkninger og saksbehandling av planene i hovedsak er likt med gjeldende rett, bør begrepene kunne beholdes. Da reindrift kun er aktuelt i noen deler av landet bør det være mulighet for fortsatt å bruke betegnelsen LNF-formål i områder der reindrift ikke finnes.

INNSTILLING:

Skiptvet kommune foreslår følgende endringer til det fremlagte lovforslaget:

1. Muligheten til å utarbeide fylkesdelplan med juridisk bindende virkning begrenses til tilfeller der de berørte kommune har gitt samtykke til planarbeidet, og tilfeller der interkommunalt plansamarbeid ikke har ført frem til et resultat som kan aksepteres av regionale myndigheter.
2. Lovteksten bør åpne for at kommuneplanens samfunnsdel kan være en enkel, overordnet plan med prinsipper for planlegging av kommunens virksomhet.
3. Utlegging av planprogram til offentlig ettersyn avgjøres av kommunen.
4. Betegnelsene reguleringsplan og bebyggelsesplan beholdes.
5. Bruk av betegnelsene LNF-formål eller LRNF-formål gjøres valgfritt for kommunene.

For øvrig tas lovforslaget til etterretning.

Knut Bjørnstad
næringssjef

Vigdis Hilmo
Plan- og miljøkonsulent

Behandlet av hovedutvalget for næring og teknikk den 25. november 2003
VEDTAK: Innstillingen enstemmig vedtatt

Skiptvet, 27.11.03

Wenche T. Eng
sekretær